

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 103/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. J. K., T., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obce T. pri vybavovaní jeho sťažnosti z 26. októbra 2005 na postup starostky obce T. zaevidovanej pod č. 387/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. J. K. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2009 faxom a 17. februára 2009 poštou doručená sťažnosť MUDr. J. K., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namietal porušenie svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Obce T. pri vybavovaní jeho sťažnosti z 26. októbra 2005 na postup starostky obce T. zaevidovanej pod č. 387/05.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 15. júla 2004 *«na obvodnom oddelení PZ v T. oznámenie o priestupku spočívajúcom v tom, že M. a M. F., býv.*

v T., neoprávnene odoberajú vodu zo studne, ktorá je umiestnená na hranici parciel č. 215/2 v k. ú. T., ktorá mi patrí a parcely č. 212, ktorá patrí pani F. M.

Listom zo dňa 27. 8. 2004 sp. zn. ČPS: ORP-316/2004 postúpilo Obvodné oddelenie PZ v S. K. vec obci T.

Starostka obce vykonala miestne zisťovanie a listom č. 279/2004-Vo zo dňa 27. 9. 2004 oznámila, že údržba vodovodnej prípojky v zmysle § 139b Stavebného zákona nevyžaduje ohlásenie stavebnému úradu.

Listom zo dňa 14. 11. 2004 som sa obrátil na riaditeľa Obvodného oddelenia PZ v S. K. s upozornením na to, že som sa nedomáhal preskúmania, či rekonštrukcia vodovodnej prípojky je vykonávaná v súlade s ustanoveniami Stavebného zákona, ale že podstatou môjho oznámenia je, že M. F. a M. F. zasahujú do môjho vlastníckych práv k studni tým, že z nej bez môjho súhlasu odčerpávajú vodu.

Listom zo dňa 6. 1. 2005 sp. zn. ČPS: ORP-447/2004 mi bolo oznámené riaditeľom OO PZ v S. K., že prípad neoprávneného čerpania vody zo studni bol kvalifikovaný ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona č. 370/90 Zb., z ktorého je podozrivý M. F. Správa o výsledku objasňovania bola v zmysle § 60 ods. 3 písm. d) Zákona č. 370/1990 Zb. predložená Obecnému úradu v T. ako podnet na začatie konania o priestupku.

Listom zo dňa 23. 2. 2005 č. 1545/2005 starostka obce T. mi oznámila, že jej bolo dňa 3. 9. 2004 doručené oznámenie o priestupku, ktorého sa mal dopustiť M. F. a po vykonaní miestneho šetrenia bol zaslaný list zo dňa 27. 9. 2004 s výsledkom šetrenia. Podľa tohto listu daný problém vyriešil daný úrad - obec T.

Listom zo dňa 25. 8. 2005 sa moja právna zástupkyňa obrátila na Obecný úrad v T. so žiadosťou o vyjadrenie, prečo správny orgán, ktorého v právomoci je prejednať priestupok, v tomto prípade starostka obce T., nedodržel postup podľa Zákona o priestupkoch pri vybavovaní podnetu, z ktorého vyplýva podozrenie zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

Upozornila na to, že predmetom môjho oznámenia, v súlade s ktorým sú už citované listy OO PZ v S. K. zo dňa 6. 1. 2005 a 7. 2. 2005, nie je preverenie postupu pri rekonštrukcii vodovodnej prípojky, ale skutočnosť, že M. F. a M. F. bez môjho súhlasu odoberajú vodu zo studne, ktorá mi spoluvlastníckym právom patrí.

Na tento list mi bola doručená odpoveď starostky obce T. č. 305/05 zo dňa 16. 9. 2005, v ktorom mi starostka obce oznámila, že v zmysle § 49 ods. 1 písm. d) Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch ide o občianskoprávnu záležitosť, ktorú má riešiť v prípade potreby občianskoprávny súd. Ďalej mi oznámila, že žiadne iné skutočnosti, ktoré by sa týkali riešenia tohto problému medzi spoluvlastníkmi jej nie sú známe.

Listom zo dňa 26. 10. 2005 som sa obrátil na žalovanú, jej komisiu obecného zastupiteľstva so sťažnosťou podľa Zákona č. 152/1998 Z. z. na postup starostky obce T. v predmetnej veci.

Namietal som, že starostka obce T. nepostupovala v predmetnom konaní podľa ustanovení Zákona o priestupkoch, ktoré som citoval, a nezaoberala sa obsahom môjho oznámenia. Namietal som týmto, že týmto postupom starostka obce T. zasiahla do môjho práva na prejednanie veci orgánom Slovenskej republiky.

Dňa 8. 11. 2005 som prostredníctvom svojej právnej zástupkyne zaslal obci T. žiadosť o oznámenie zloženia komisie obecného zastupiteľstva, v ktorej pôsobnosti je moja sťažnosť zo dňa 26. 10. 2005 vybaviť.

Listom zo dňa 14. 11. 2005 sp. zn. 405/2005 mi starostka obce T. oznámila, že zloženie komisie na činnosť o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov je D. J., Š. H., D. V., Ing. M. F. a M. G.

Listom zo dňa 28. 11. 2005 č. 387/2005 oznámila komisia obecného zastupiteľstva obce T., že predlžuje lehotu na vybavenie sťažnosti „za účelom dôsledného prešetrenia a náročnosti prípadu“. Ďalším dôvodom na predĺženie lehoty je sťažnosť, že predseda komisie konania pracuje v ČR.».

Kedže Obec T. bola pri vybavovaní sťažnosti sťažovateľa nečinná, sťažovateľ sa žalobou podanou Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) 21. decembra 2006 domáhal uloženia povinnosti obci T. vybaviť jeho sťažnosť z 26. októbra 2005 na postup starostky Obce T. zaevidovanej pod č. 387/05 do 1 mesiaca odo dňa právoplatnosti uznesenia.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza: «*Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 2 S 37/08-29 zo dňa 9. 12. 2009 (chyba v písaní, dátum má správne znieť 9. 12. 2008), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 12. 2008...*

- uložil odporkyni - Obci T. v lehote 1 mesiaca od právoplatností tohto uznesenia vybaviť sťažnosť navrhovateľa zo dňa 26. 10. 2005 na postup starostky obce T., ktorá je zaevidovaná pod č. 387/05...

Na základe citovaných rozhodnutí bola odporkyňa Obec T. povinná vybaviť sťažnosť navrhovateľa zo dňa 26. 10. 2005 na postup starostky obce T., ktorá je zaevidovaná pod č. 387/05 do 1 mesiaca, teda do 15. 1. 2009.

Dňa 19. 1. 2009 bol sťažovateľovi doručený list označený ako „Sprievodný list“ obce T. sp. zn. 29/09 zo dňa 15. 1. 2009, v ktorom je uvedené, že: „V prílohe Vám zasielame výpis z uznesenia a kópiu prezenčnej listiny z mimoriadneho zasadnutia OZ.“

Spolu s touto listinou bol sťažovateľovi doručený aj „Výpis z uznesenia z mimoriadneho zasadnutia OZ, konaného dňa 09. 01. 2009“ Obce T., z ktorého vyplýva, že:

„Obecné zastupiteľstvo na svojom mimoriadnom zasadnutí konanom dňa 09. 01. 2009... zobralo na vedomie:

- 6 podaní p. MUDr. J. K. ev. čísla: 617/08 zo dňa 30. 12. 2008, 05/09 zo dňa 07. 01. 2009 - o konaní na súde ohľadom studne, 07/09 zo dňa 07. 01. 2009 – o sprístupnenie informácií, 08/09 zo dňa 07. 01. 2009, 09/09 zo dňa 09. 01. 2009 ohľadom námietky zo dňa 07. 09. 2004 - zaujatosť starostky obce k p. MUDr. J. K. a jeho rodine, 10/2009 zo dňa 07. 01. 2009 o postavení starostky obce L. R. o miestnom šetrení dňa 22. 09. 2004 na parcele č. 215/2...

Poslanci OZ prijali nasledovné stanovisko... MUDr. J. K. nie je občanom obce T. s trvalým pobytom a podľa zákona č. 346/1990 Z. z. o voľbách do samosprávy obcí v znení neskorších predpisov nevolil starostu obce ani poslancov OZ v T., jeho písomnými žiadosťami o informácie a sťažnosti nebudú poslanci OZ zaujímať žiadne písomné stanovisko...

Napriek tomu, že od právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 37/2008-29 zo dňa 9. 12. 2009, uplynula doba viac než dvoch mesiacov, obec T. sťažovateľovi doposiaľ nedoručila žiadnu listinu, ktorú by bolo možné považovať za

vybavenie sťažnosti sťažovateľa zo dňa 26. 10. 2005, na postup starostky obce T., ktorá je zaevidovaná pod č. 387/05...

Ako nesporne vyplýva z doterajšieho postupu obce T., táto neakceptuje povinnosť uloženú jej Krajským súdom v Prešove... ani vybaviť sťažnosť sťažovateľa nemieni... pokračuje v porušovaní práva sťažovateľa zakotveného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a v článku 48 ods. 2 Ústavy SR.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak nerozhoduje iný súd“) vyplývajúci z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Uvedené platí v plnom rozsahu aj pre konanie v správnom súdnictve, v dôsledku čoho ak navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom nevyužije možnosť súdnej ochrany v správnom súdnictve podľa piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) podaním správnej žaloby, nemožno tento postup nahradiť konaním pred ústavným súdom, ktorého právomoc je z tohto vylúčená (II. ÚS 60/01, II. ÚS 142/02, II. ÚS 199/02).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ vidí porušenie ním označených základných a iných práv v postupe Obce T., ktorá nevybavila jeho sťažnosť z 26. októbra 2005 zaevidovanú pod č. 387/05 na postup starostky, a to napriek tomu, že táto povinnosť jej bola uložená uznesením krajského súdu č. k. 2 S 37/08-29 z 9. decembra 2008 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“), ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. decembra 2008.

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ sa žalobou podanou krajskému súdu 21. decembra 2006 domáhal uloženia povinnosti Obci T. vybaviť jeho sťažnosť z 26. októbra 2005 na postup starostky obce T. zaevidovanej pod č. 387/05 do 1 mesiaca odo dňa právoplatnosti uznesenia. Uznesením krajského súdu bola Obci T. uložená povinnosť v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti uznesenia túto sťažnosť vybaviť. Uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 15. decembra 2008.

Listom z 15. januára 2009 Obec T. zaslala sťažovateľovi list, prílohou ktorého bol výpis z uznesenia mimoriadneho zastupiteľstva obce T. konaného 9. januára 2009, z ktorého vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa z 26. októbra 2005 Obecné zastupiteľstvo obce T. zobralo na vedomie, avšak poslanci k nej nebudú zaujímať žiadne písomné stanovisko, pretože sťažovateľ nie je občanom obce T. S takýmto vybavením sťažnosti sťažovateľ spokojný nie je.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z toho, že v dôsledku prijatia zákona č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, bolo s účinnosťou od 1. januára 2003 zavedené do správneho súdnictva upraveného v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aj ustanovenie § 250t, čím došlo k rozšíreniu princípu subsidiarity v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V ustanoveniach § 250t a § 250u OSP je upravený osobitný druh konania v správnom súdnictve, a to konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v rámci ktorého sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Podľa § 250t ods. 4 OSP súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako 3 mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť.

Podľa § 250u OSP za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t môže súd na opakový návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 100 000 Sk, a to aj opakovane.

Vzhľadom na uvedené, ak sa sťažovateľ domnieva, že Obec T. je pri vybavovaní jeho sťažnosti z 26. októbra 2005 naďalej nečinná, je nepochybné, že má možnosť obrátiť sa opakovaným návrhom na všeobecný súd. Sťažovateľ využitie tohto prostriedku nápravy porušenia ním označených základných práv v konaní pred ústavným súdom nepreukázal.

Keďže právomoc všeobecného súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu, bolo treba sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009